

Utgangspunktet er en bisarr hendelse i den lille byen Hudiksvall på 1970-tallet. I et villastrøk blir fem personer funnet døde, sittende ved middagsbordet. En ordinær kjernefamilie, mor, far og to barn, samt deres ukjente middagsgjest. Blant matrestene står soppstuinger av ymse slag. Tragediens nærliggende forklaring: soppforgiftning. De døde sendes til rettsmedisinsk undersøkelse. Da likene sjekkes før obduksjon, blir patologen slått ned og et av likene forsvinner sporløst.

20 år senere dør to kvinner under mystiske omstendigheter på sykehuset i Kalmar. En mulig forbindelse med dødsfallene i Hudiksvall dukker opp. De to kriminalhistoriene flettes sammen.

Fellesnevneren er det ukjente liket som stod opp fra obduksjonsbenken og forsvant.

David Lagerquist trekkes inn i saken. Når historien fortelles langs sin tredje tidsakse, sitter han på et hotellrom i Katmandu og gjennomgår notatene sine. Han tror han har løst mysteriet og vil publisere historien som en kriminalroman fra virkeligheten. Men biter i puslespillet passer ikke. Og biter mangler...

En god krimforfatter trenger livlig fantasi og solide faktakunnskaper. Per Källén har begge deler. Problemet er overdosering. Det pøses på med skrekk og gru, mord og mordforsøk, det ene mer grotesk og usannsynlig enn det andre. Som fiksjon får fortellingen et troverdighetsproblem. Hele historien er så sær og uvirkelig at man kunne mistenke den for å være sann! (Hadde Orderud-saken vært krimroman, ville den blitt slaktet grunnet manglende troverdighet).

I tillegg sliter Per Källén med et (velkjent) flink-lege-syndrom. Angst for å bli tatt i faktafeil generelt – av kolleger spesielt. Hadde forlaget grepet inn og kuttet manus skikkelig, ville den alminnelige leser vært spart for megadoser kjedelig detaljkunnskap om sopparter, forgiftninger, sykdomsforløp, obduksjonsfunn, biologiske spor og genteknologiske metoder, og middelalderiske myter, ritualer, hemmelige ordener, islandske og keltiske klaner.

Er boken spennende? Joda! Og er man medisiner med spesiell interesse for middelalderhistorie og sopp, kan den i hvert fall anbefales. *Bevisbörda* må leses på svensk (ikke oversatt). Flinker, norske doktorer fikser det!

May Brit Lund

Lungemedisinsk avdeling
Rikshospitalet

Litteratur

1. Källén P. Skendöd. Stockholm: Forum, 1998.

Hva leser du for tiden?

Berit Fevang
konstituert fylkeslege i Rogaland

– Fylkeslegeembetet er inne i en omorganiseringsprosess av dimensjoner og det meste av tiden går med til å lese høringsuttalelser, sammen med flere nye helselover. Jeg skumleser også tidsskrifter, så som Fjell & Vidde fra Turistforeningen. Fordi jeg er opptatt av botanikk, hagebruk og stilarter, kjøpte jeg nylig en illustrert ungdom-bok på tilbud. Den gleder jeg meg til. Jan Kjærstads *Forførereren* er neste mann ut blant romanene. Den har stått i bokhyllen altfor lenge.

– Hva liker du best å lese?

– Jeg velger nok lyrikk. Det gir inspirasjon i hverdagen og virker som motvekt til alt det tunge forskriftsarbeidet. Jeg liker også å sitere fra dikt i taler jeg må holde i yrkessammenheng. Åse-Marie Nesses *Primstav: merkedagar*, men også *Vinterhuset* er fascinerende. Der beskriver Nesse opplevelser på et sykehjem for senil demente, hvor hun ofte besøkte sin gamle mor. I diktet «Røsslyng» gir hun en gripende beskrivelse av denne kvinnen. Vemodet som kommer med alderen, men også det livsbejaende jeg finner hos Herman Wildenveys naturopplevelser, gjør godt. For ut for sommerens Hellas-reise repeterte jeg gresk mytologi. Slik lesing forlenger ferien.

– Bortsett fra britiske kriminalserier på TV, bryr jeg meg lite om krim og dårlige biografier. Jeg har alltid stabler av bøker ved siden av meg i godstolen og på nattbordet. Setter jeg dem i bokhyllen, blir de gjerne værende der. Nå er tiden inne for å lese for barnebarna. Da tar jeg gjerne frem Anne-Cath. Vestly, som jeg leste for mine egne barn. Det er herlig!

– Har du noen favorittforfatter?

– Henrik Ibsen; helt siden gymnasiadagene da jeg fikk hans samlede verker av foreldrene mine. Hos Ibsen finner jeg alltid noe nytt, han passer til alle tidsepoker. Nå står *En folkefiende* for tur. Den er aktuell etter legionellabakterien vi neppe blir ferdige med ved vårt kontor i Stavanger.

– Hvilken bok ønsker du deg til jul?

– Jeg har lovet meg selv å komme gjennom *Brodrene Karamasov* av Fjodor Dostovjevskij. For at det skal bli noe av, er det bedre å ha den enn å låne verket på biblioteket. Ellers tar jeg gjerne imot jubileumsutgaven av Arne Garborgs *Haugtussa*, illustrert av Håkon Bleken.

– Kari Ronge, *Tidsskriftet*
kari.ronge@legeforeningen.no

Er blod tykkere enn vann?

Howell S, Melhuus M, red

Blod – tykkere enn vann?

Betydninger av slektskap i Norge.

243 s, ill. Bergen: Fagbokforlaget, 2001.

Pris NOK 298

ISBN 82-7674-555-5

At «blod er tykkere enn vann», er et uttrykk man ikke så sjelden hører. Dette uttrykket definerer slektskap ut fra blodsbånd, altså at en gruppe mennesker naturlig hører sammen fordi de har et felles biologisk opphav. En slik slektskapsdefinisjon utfordres kraftig av bokens åtte bidragsyttere, som i hvert sitt kapittel belyser ulike sider og betydninger av slektskap. Med dette berører de et av hovedområdene innenfor selvforståelse og identitet. Alle bidragene i boken er basert på antropologiske undersøkelser som er utført i Norge. Den fyldige innledningen gir en god innføring i sentrale trekk ved nåtidig antropologisk slektskapsteori. Dette gjør boken mer helhetlig og bedre forståelig. Generelt sett er den lettlest, men i enkelte kapitler anvendes noen samfunnsvitenskapelige begreper som ikke blir nærmere forklart.

Boken henvender seg til, og er aktuell for, forskere, studenter og de som arbeider innen helsefag, samfunnsfag og rettsvitenskap, men er også av interesse for alle som er opptatt av sosiale og kulturelle endringer i dagens Norge.

Slektskap og familieliv har fremdeles en sentral plass i de flestes oppfatning av det gode liv og egen identitet. Imidlertid har disse begrepene etter hvert fått et noe utvidet og mer nyansert innhold. Dette henger til en viss grad sammen med betydelige endringer på mange fronter i det norske samfunnet i løpet av de siste tiårene. For eksempel gjelder dette medisinsk teknologi, lov om adopsjon, synliggjøring av homofile parforhold og et økende antall skilsmisser, som blant annet har ført til flere typer familiemønstre. Slike forhold har til en viss grad bidratt til endringer av våre verdisyn og oppfatninger av familieliv og slektskap. Bokens forfattere gir et bilde av deler av disse endringene gjennom å ta for seg temaer knyttet til nye reproduksjonsteknologier med egg og sæddonasjon, utenlandsadopsjon, utvidet familie etter samlivsbrudd, lesbisk foreldreskap, organdonasjon, odelsrett og gravplassenes betydning i slektskapsammenheng.

I tillegg til at disse temaer på hver sin måte omhandler familieliv og slektskap, har de også et annet fellestrekk. Nemlig at de bidrar til innblikk fra randsoner, fra områder man ikke betrakter som hverdagslige, men heller som noe uvanlige. Ved å gå inn på slike forhold har forfatterne klart å gi en levende synliggjøring av nyansene ved mellommenneskelige relasjoner knyttet til slektskap. Etter mitt syn er nærmere kjennskap til slike relasjoner meget nyttig, ikke bare med